

LES NOVES RELACIONS CATALUNYA / ESPANYA: L'ECONOMIA

Benvingut el tàndem Catalunya-Europa

XAVIER CERVERA / ARXIU

Recaptar i administrar els impostos és imprescindible per millorar l'educació**Jaume Ventura**

Quins serveis demanem nosaltres, els ciutadans de Catalunya, al nostre Estat? Com podem organitzar el nostre Estat perquè proveeixi aquests serveis de manera eficient? El propòsit d'aquestes línies és aportar unes quantes reflexions sobre el model d'Estat que ens convé. Es tracta d'un model basat en el tàndem Catalunya-Europa.

A Europa li demano tres serveis: (1) garantir el bon funcionament dels mercats, (2) garantir la democràcia, els drets humans i la llibertat de les persones i els pobles de triar el seu destí, i (3) garantir la defensa de l'espai europeu de les agressions exteriors.

L'Estat espanyol podria proveir aquests serveis? Comencem pel bon funcionament dels mercats. Aquí crec que tothom estarà d'acord que les fronteres econòmiques no coincideixen amb les de Catalunya, ni tan sols amb les d'Espanya. Són molt més àmplies. Una de les grans fites del segle XX ha estat la construcció d'un espai únic europeu per a la lliure circulació de béns, capitals i persones. Malgrat que la regulació del mercat de béns ja es decideix en gran mesura en l'àmbit europeu, la regulació financera i laboral encara és en mans dels estats membres. Això ha creat diversos problemes de coordinació que han agreujat la crisi actual i que en segueixen retardant la solució. Avui dia hi ha pocs dubtes entre experts sobre la necessitat de regular i intervenir el sistema financer a escala europea. També sembla que hi ha un consens creixent sobre la necessitat de coordinar la regulació del mercat de treball en l'àmbit europeu. En

qualsevol cas, el Govern espanyol (o el català en el futur) no pot garantir per si sol el bon funcionament dels mercats.

Una altra gran fita del segle XX és l'acceptació a Europa d'uns ideals comuns basats en la democràcia, els drets humans i la llibertat de les persones i els pobles de triar el seu destí. Malauradament, tampoc no crec que l'Estat espanyol pugui garantir l'aplicació d'aquests ideals. Com demostra el conflicte actual entre els governs d'Espanya i Catalunya, no es pot ser jutge i part simultàniament. El problema de fons és molt senzill. Si la gran majoria de la població d'un territori amb llengua pròpia i arrels culturals diferenciades desitja un Estat propi, el principi democràtic exigeix que així sigui. El Govern espanyol ignora aquest principi

La solidaritat obligada i sense punt final no és solidaritat, és robatori... El model d'Estat espanyol s'ha esgotat

perquè pensa que la seva aplicació tindria efectes econòmics i emocionals adversos per als espanyols, encara que aquesta privació de llibertat sigui injusta amb els catalans. Podríem comparar aquesta reacció amb la del Govern del Regne Unit, bressol de la democràcia, davant d'una petició semblant per part del Govern d'Escòcia. Però aquest no és el tema. En cap cas no podem dependre de la bona o mala predisposició democràtica del Govern espanyol (o el català en el futur) per decidir conflictes en els quals n'és part implicada. Aquest conflicte i d'altres que sens dubte arribaran en el futur haurien d'arbitrar-se en el marc europeu, i amb

l'únic objectiu de trobar solucions que siguin fidels als ideals que guien Europa.

A Catalunya li demano tres serveis: (1) garantir justícia i ordre públic, (2) garantir un Estat de benestar generós i eficient, i (3) garantir unes infraestructures adequades a l'activitat econòmica del país.

Podria l'Estat espanyol proveir aquests serveis? Aquí toquem amb la història. En concret, hi ha dos aspectes que cal esmentar. El primer és que l'Estat espanyol ens surt molt car. De cada 100 euros que Catalunya paga en impostos, només 57 euros es gasten a Catalunya. La resta, 43 euros, els "regalem" a Espanya. No estem parlant d'un regal aïllat, fruit d'un any o esdeveniment excepcional. Tampoc no parlem d'un petit desajustament que es pot corregir fàcilment. Estem parlant d'una situació que es repeteix any rere any almenys des de 1986. El pitjor del sistema és que aquestes transferències no caduquen. Els programes d'ajuda al desenvolupament del Banc Mundial, les Nacions Unides i altres organismes estan pensats perquè els països que reben ajudes es desenvolupin i eventualment deixin de necessitar aquesta ajuda. Els fons de solidaritat de la Unió Europea estan dissenyats perquè les regions més pobres es facin riques i deixin de necessitar aquests fons. Per què això no succeeix també en la relació Catalunya-Espanya? Per què els catalans no podem utilitzar els nostres impostos per millorar les nostres pensions, per millorar el nostre sistema educatiu o per crear infraestructures que facin el nostre sistema productiu més competitiu? La solidaritat obligada i sense punt final no és solidaritat, és un robatori.

El segon aspecte que la història ens recorda és la tendència

ma educatiu és molt millorable, sens dubte. Però si hi ha algun consens és en el valor de la immersió lingüística que ha permès als fills d'immigrants integrar-se i competir sense desavantatge en el mercat laboral amb els fills d'aquells que fa més temps que viuen a Catalunya. No obstant això, el Govern espanyol insisteix a voler modificar el nostre sistema educatiu i fer que s'assembli més al d'Espanya. Per què penalitzar aquells que volen viure i treballar a Catalunya ofe-

Com demostra el conflicte actual Catalunya-Espanya, no es pot ser jutge i part a la vegada

rint-los una educació apropiada per a Albacete o León, però no per a Catalunya? O potser més directament: per què els catalans no podem decidir l'educació dels nostres fills?

Arribem, doncs, al final de la reflexió. A l'Estat li demano diversos serveis. En alguns casos, l'Estat espanyol no els pot proveir perquè s'escapen del seu àmbit. En altres casos, l'Estat espanyol proveeix serveis cars i inadequats per motius que no puc entendre. La conclusió és fàcil. El model d'Estat espanyol s'ha esgotat. Els ciutadans de Catalunya necessitem un nou Estat que s'adapti millor a les nostres necessitats, un Estat que es recolzi en el tàndem Catalunya-Europa.●